ลลิตา ละสอน 2550: ผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้า ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์กนกวรรณ จันทร์เจริญชัย, Ph.D. 250 หน้า

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนที่มีต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยในด้านการสร้างปริมาณการค้า และการหันเหทิศทางการค้า ในกลุ่มสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) และได้เลือกศึกษาเป็นรายประเทศในกรณีสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ โดยใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ ในด้านเชิงปริมาณนั้นได้ประยุกต์ทฤษฎีการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าของ Balassa เพื่อประมาณผลกระทบที่เกิดจากการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) โดยได้แบ่งช่วงเวลาศึกษาออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือ ช่วงก่อนที่จะมีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน และช่วงที่เขตการค้าเสรีอาเซียนได้มีการจัดตั้งขึ้นแล้ว จากนั้นจึงนำค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าและส่งออกสินค้าต่อรายได้ประชาชาติของข้อมูลทั้ง 2 ช่วงเวลามาเปรียบเทียบกัน

ผลการศึกษาพบว่า การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนได้ส่งผลกระทบกับสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) ทั้ง 15 รายการในด้านการสร้างปริมาณการค้าและการหันเหทิศทางการค้าในหลายประเทศ และเมื่อพิจารณาเฉพาะสินค้าในกลุ่มสิ่งทอ พบว่า ประเทศไทยเกิดการสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้ากับประเทศคู่ค้าในบางประเทศ ได้แก่ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศมาเลเซีย และไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้าจากการนำเข้าจากประเทศอินโดนีเซีย และประเทศสิงคโปร์ และเมื่อพิจารณาผลทางด้านการส่งออกของประเทศไทย พบว่า เกิดการสร้างปริมาณการค้าเมื่อส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าบางประเทศเท่านั้น ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย ส่วนผลของการหันเหทิศทางการค้านั้นประเทศไทยเกิดการหันเหทิศทางการค้าจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าในกลุ่มสิ่งทอในทุกประเทศ ซึ่งอาจส่งผลให้สวัสดิการของประเทศไทยแย่ลง นอกจากนี้ปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบกับรูปแบบการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทย โดยประยุกต์แบบจำลองกราวิทัต พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และอัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าของประเทศไทยกับประเทศคู่ค้าในหลายประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้นำไปสู่ข้อเสนอแนะสำหรับประเทศไทย คือ ประเทศไทยควรนำเข้าสินค้าจากประเทศที่เกิดการสร้างปริมาณการค้าและลดการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่ไม่เกิดการสร้างปริมาณการค้า อย่างไรก็ตามควรพิจารณาผลจากการหันเหทิศทางการค้าแก่ประเทศสมาชิกร่วมด้วย เนื่องจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจดังกล่าว อาจส่งผลให้สวัสดิการของประเทศสมาชิกแย่ลง

ลลิตา ละสอน		28 / ก.พ. / 50
ลายมือชื่อนิสิต	ลายมือชื่อประธานกรรมการ	